

- הודעה לעיתונות -

28 יוני 2021
1356390

החל מה 1.7.2021 הפטור מתשלום מע"מ

בייבוא אישי באיחוד האירופי - **מבוטל**

נשיא איגוד לשכות המסחר:

ביטול הפטור ממע"מ משמעותו ביטול האפליה מול עשרות אלפי עסקים קטנים ובינוניים הנאבקים על קיומם. ביטול הפטור יחזק את הצמיחה, יתרום ליצירת מקומות עבודה ויעשה את מערכת המס לשוויונית יותר.

על פי החלטת האיחוד האירופי, החל מה-1.7.2021 יבוטל הפטור ממע"מ ברכישות מקוונות באיחוד האירופי. הפטור ממע"מ עמד עד כה על משלוחים בגובה 22 אירו, וכעת יבוטל כליל. כך, חבילה בכל ערך ומשקל הנשלחת למדינות האיחוד האירופי תהיה מחויבת בתשלום מע"מ. יצוין כי בישראל הפטור הוא על משלוחים בעלות של כמעט פי שלוש – 75 דולר.

באיחוד האירופי העלו שני נימוקים לביטול הפטור: הראשון, ההפסדים הכספיים שנגרמו לכלכלות האיחוד, כתוצאה מאי גביית המע"מ; השני, חוסר השוויון ואפליית העסקים המקומיים לעומת עסקים שאינם מהאיחוד הפטורים מתשלום מע"מ. (ראו הרחבה בנספח). יצוין כי אוסטרליה הייתה החלוצה בביטול הפטור ממע"מ ברכישות מקוונות, ב-1.7.2018, וגיבשה מודל גביה מבוסס.

באיחוד האירופי קבעו מודל גביה על פיו הספק הוא האחראי לתשלום המע"מ. כל ספק חייב להירשם באמצעות ישות משפטית באירופה במערכת המע"מ האירופאית. אין אפשרות שחבילה תיכנס לאירופה אם היא אינה מנוטרת דרך המערכת באופן שמבטיח שהמע"מ בגינה שולם. לצורך כך, האיחוד פיתח מערכת בשם Import One stop shop (IOSS) שתתחיל לפעול ב-1.7.2021, המספקת מענה לדיווח על מכירות מרחוק של סחורות המיובאות ממדינות מעבר לגבולות האיחוד האירופי ללקוחות באיחוד האירופי עד לשווי של 150 אירו. (ראו הרחבה בנספח).

- הודעה לעיתונות -

לדברי עו"ד **אוריאל לין**, נשיא איגוד לשכות המסחר, הפטור ממע"מ ביבוא אישי מספקים זרים שניתן היום בישראל הוא עידוד ברור ומודע של הממשלה שלא לרכוש מוצרים בישראל: "הפטור הזה הוא אחד הדברים המופרכים והשגויים ביותר שנעשו בתולדות הכלכלה בישראל. מדיניות זו מעמידה חלק גדול מהמגזר העסקי בישראל בנחיתות מול ספקי חוץ. היא פוגעת בעשרות אלפי עסקים הנאבקים קשה כדי לשרוד. יש כאן פגיעה בהכנסות המדינה ופגיעה בצמיחה של עסקים".

"הפטור ממע"מ ביבוא אישי לא פוגע רק במסחר; הוא פוגע בכל המגזר העסקי בישראל בכל מי שמייצר או מוכר מוצרי צריכה לשוק המקומי. היום המטרה המרכזית חייבת להיות יצירת מקומות עבודה. ומי שמבין מעט בכלכלה יודע שהזרמת כספים לעסקים לא מייצרת מקומות עבודה. מה שכן מייצר מקומות עבודה זה הזרמת ביקושים וחיזוק הצמיחה".

על פי נתוני 2020, היקף הצריכה הפרטית עמד בשנת 2019 על 762 מיליארד שקל, ובשנת 2020 על 690 מיליארד שקל. "יש לתעל כח קנייה זה למגזר העסקי בישראל ולא לספקים זרים בחו"ל", מדגיש לין וקורא לשר האוצר ליברמן לאמץ את החלטת האיחוד האירופי ולאפשר לעסקים המקומיים להתחרות באופן שווה מול ספקים זרים מחו"ל. "שוק ענק של למעלה מחצי מיליארד תושבים מאמץ מודל זה, קל וחומר שמדינת ישראל תיישר קו עם שוק זה".

על פי הערכת איגוד לשכות המסחר, **אובדן המע"מ אשר לא נגבה עבור חבילות שערכן עד \$75 עמד על טווח של כ- 1.7 מיליארד ₪ בשנת 2018 וצפוי להגיע לפחות לכ- 3 מיליארד ₪ בשנת 2022**; וזאת ללא שמביאים בחשבון הפסד הכנסות שמקורו בחיסול עסקים וצמצום הכנסתם בישראל, והעלות של הפסד מקומות עבודה.

לין, שכיהן בזמנו כממונה על הכנסות המדינה, מדגיש שקיימת טעות בסיסית בחשיבה. "זהו אבסורד פנטסטי. לא יתכן שאדם שרוצה לרכוש בישראל תרופות או שירותי רפואה או מזון או מוצרי חשמל או מים משלם מע"מ. אבל אם הוא מייבא צעצועים או בגדים מחו"ל ביבוא אישי אינו משלם מע"מ", לין הדגיש והוסיף, "טעות לחשוב שביטול פטור ממס משמעותו העלאת מסים. ביטול פטור ממס משמעותו נטילת פריבילגיה מחלק מהציבור והקלת נטל המס על כלל הציבור. ברור לחלוטין שגם לאחר ביטול הפטור תתקיים תחרות היא תהיה בתנאים שווים והרבה מאוד מוצרים שייבואו מחו"ל עדיין יהיו זולים יותר".

רצ"ב נספח:

- הודעה לעיתונות -

נספח:

רקע ונימוקים של האיחוד האירופי לביטול הפטור ממע"מ

על יבוא אישי באיחוד האירופי החל מ-1.7.2021

הוכן ע"י אגף יבוא מכס ותקינה באיגוד לשכות המסחר

הפטור ממע"מ עבור סחורות במשלוח קטן בשווי של עד 22 יורו נועד במקור להקל על רשויות המכס מנטל הבדיקה של כמויות גדולות של חבילות עבור כמויות קטנות של הכנסות פוטנציאליות ממס. עם זאת, הפטור הציב מוכרים אשר מבוססים באיחוד האירופי בחיסרון משמעותי במחיר שהם יכולים להציע מכיוון שהם היו חייבים לגבות מע"מ כאשר הסחורה נשלחה מתוך האיחוד האירופי. הפטור עודד גם הונאה רחבת היקף מצד מוכרים אשר בכוונה הכריזו על ערכי הסחורה נמוכים כדי להימלט מתשלום מע"מ ביבוא וגם זה בין הסיבות לביטול.

לפני קבלת ההחלטה לבטל את הפטור, האיחוד האירופאי שכר חברה חיצונית אשר ביצעה מחקר כלכלי של השפעת הפטור ממע"מ עד 22 יורו. נציבות האיחוד הזמינה את המחקר בעקבות קושי של המכס בניטור כמות החבילות שנכנסו לחו"ל במסגרת מסחר מקוון והערך שלהם, לצד תלונותיהם של העוסקים באיחוד על אפליה - הם נדרשים לשלם מע"מ ואילו במשלוח מקוון שמגיע מחוץ לאיחוד יש פטור כאמור.

המחקר בוצע בשנת 2015 והראה כי על רקע הגידול המהיר בסחר המקוון ממדינות מחוץ לאירופה, ההפסדים כתוצאה מאי גביית המע"מ עמדו על 5 מיליארד יורו בשנת 2015, סכום שהם צפו שיגיע ל-7 מיליארד יורו בשנת 2020.

ביטול הפטור היה אמור להיכנס לתוקף החל מה-1.1.2021, ונדחה ל-1.7.2021. מבדיקה שערכנו מול נציגי האיחוד האירופי בישראל נראה שלא יתבצעו דחיות נוספות. כלומר, החל מה-1.7.2021 יבוטל הפטור ממע"מ ברכישות מקוונות באיחוד האירופי.

- הודעה לעיתונות -

תרגום הנימוקים של האיחוד האירופי להחלטה לביטול הפטור:

כללי המע"מ הנוכחיים של האיחוד האירופי הוסכמו בין כל המדינות החברות לפני עליית האינטרנט והתנופה במכירות המקוונות, ובמיוחד מכירות חוצות גבולות. באיחוד התמקדו בנימוקים הבאים לביטול הפטור:

1. **הפסד הכנסות למדינות האיחוד:** ההערכה היא כי 5 מיליארד אירו של מע"מ יאבדו מדי שנה באיחוד האירופי עקב אי ציות בתשלומי מע"מ במכירות מקוונות המגיעות מחוץ לאיחוד האירופי. נתון זה צפוי לעלות עד 7 מיליארד יורו עד 2020.

2. **פגיעה בשוויון:** לפי הכללים הנוכחיים, מוצרים מיובאים שנרכשו באופן מקוון ממדינות שאינן איחוד האירופי פטורים ממע"מ אם הם עולים מתחת ל-22 אירו. חברות שמבוססות מחוץ לאיחוד האירופי יכולות לסמן במרמה סחורות יקרות כמו טלפונים ניידים וטאבלטים בעלות של לא יותר מ-22 אירו, כלומר כמוצרים שאינם חייבים במע"מ. הדבר מפלה את העסקים באיחוד האירופי ביחס לעסקים שאינם מאיחוד האירופי.

הנימוקים נלקחו מאתר הנציבות של האיחוד האירופי:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_16_3746

Why is the EU tackling VAT for e-commerce?

Current EU VAT rules (the '[VAT Directive](#)') were agreed between all Member States before the rise of the internet and the boom in online sales, and especially cross-border sales. Businesses and national tax administrations have pointed to such problems as:

- **Revenue losses for Member States:** it is estimated that €5 billion of VAT is lost each year in the EU due to non-compliance on cross-border online sales. This figure is projected to rise to €7 billion by 2020;
- **Not a level playing field:** under current rules, imported goods bought online from non-EU countries are exempt from VAT if they cost below €22. Companies based outside the EU can fraudulently mark expensive goods such as mobile phones and tablets as costing not

- הודעה לעיתונות -

more than €22, meaning that no VAT is paid. This puts EU businesses at a clear disadvantage to non-EU businesses.

מתודת אכיפת גביית המע"מ החל מה-1.1.2021

אוסטרליה הייתה החלוצה בביטול פטור ממע"מ ברכישות מקוונות וגיבוש מודל גביה מבוסס בעת גיבוש מתווה אכיפת גביית המע"מ, נציגי האיחוד האירופי נועצו בצורה הדוקה עם נציגים של אוסטרליה והחליטו על ביטול מוחלט של הפטור החל מ-2021. חבילה בכל ערך ומשקל הנשלחת למדינות האיחוד האירופי תהיה מחויבת בתשלום מע"מ.

הספק הוא האחראי לתשלום המע"מ.

כל ספק חייב להירשם באמצעות ישות משפטית באירופה במערכת המע"מ האירופאית. אין אפשרות שחבילה תיכנס לאירופה אם היא אינה מנוטרת דרך המערכת באופן שמבטיח שהמע"מ בגינה שולם.

במידה והספק נרשם בצרפת יש לנציגות שלו בצרפת אחריות לשייך את המע"מ הרלוונטי למדינה שאליה נשלחה החבילה. דוגמא: חבילה מסין נשלחה לגרמניה, כאשר הספק רשום בצרפת, יגבה תשלום מע"מ על ידי אותה ישות משפטית בצרפת לפי שיעור המע"מ בגרמניה ויש מערכת התחשבות פנימית במסגרתה המע"מ יועבר בפועל לרשויות המס בגרמניה.

כדי לדווח על המע"מ שנגבה בנקודת המכירה, פותחה ע"י האיחוד מערכת בשם **Import One stop shop (IOSS)** שתתחיל לפעול ב-1.7.2021, המספקת מענה לדיווח על מכירות מרחוק של סחורות אשר מיובאות ממדינות מעבר לגבולות האיחוד האירופי ללקוחות באיחוד האירופי עד לשווי של 150 אירו.

המוכרים, או הפלטפורמה המקוונת, יצטרכו להירשם ל- IOSS במדינה אחת בלבד של האיחוד האירופי ויונפק להם מספר זיהוי ייחודי של IOSS אשר צריך להופיע על כל החבילות שנשלחות ללקוחות באיחוד האירופי.

המערכת תאפשר לספקים לשלם את המע"מ על חבילות עד 150 יורו ולגבות אותו ישירות מהלקוח במעמד הרכישה. כך, כשהחבילה תכנס לאירופה המע"מ בגינה כבר שולם.

מעל 150 יורו נדרשת הצהרת מכס מלאה וגם תשלום מכס ככל שחל על המוצר.

- הודעה לעיתונות -

כאשר לא נעשה שימוש ב-IOSS, ניתן יהיה לייבא באמצעות מנגנון אחר, דרכו המע"מ יבוא ייגבה מלקוחות על ידי הגורם המצהיר (למשל מפעיל דואר, חברת שליחויות וסוכני מכס) אשר ישלם אותו לרשויות המכס באמצעות תשלום חודשי. כלומר, ספקים קטנים ממדינות מחוץ לאירופה יכולים לבצע התקשרות עם נציגים באיחוד על מנת לבצע את תשלום המע"מ או למכור את מוצריהם דרך זירות מסחר הרשומות באיחוד כגון אמזון / ebay וכדומה.

רק אם הערך המהותי (ללא מיסוי) של הסחורה המיובאת גבוה מ-150 אירו, לא ניתן להחיל את מנגנון IOSS ובמקרה זה הספקים יזדקקו להצהרת יבוא מלאה. עם זאת, עדיין יחול הכלל לפיו שיעור המע"מ הנגבה יהיה לפי מדינת הלקוח הסופי. כתוצאה מכך, החברה תזדקק למספרי זיהוי מע"מ פרטניים עבור כל מדינה חברה באיחוד האירופי שבה יש לה לקוחות.

אין באיחוד האירופי החרגה מדרישות חוקיות היבוא ביבוא אישי ונעשה פיקוח אקראי לפי ניהול סיכונים גם על יבוא אישי (משתנה ממדינה למדינה באיחוד). נזכיר שבישראל הוחלט לפטור בצורה מלאה מדרישות חוקיות יבוא ביבוא אישי מגוון מוצרים ובהם מוצרי תינוקות, מגוון מוצרי חשמל לבית ועוד.